

Т. О. Меліхова,

д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,

Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ, м. Запоріжжя

ORCID ID: 0000-0002-9934-8722

М. П. Шишига,

магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,

Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ, м. Запоріжжя

ORCID ID: 0000-0002-3294-3041

DOI: 10.32702/2306-6806.2020.11.28

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

T. Melikhova,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting and Auditing,

Engineering Educational and Scientific Institute of Zaporizhzhya National University

M. Shyshyha,

Master student of the Department of Accounting and Auditing,

Engineering Institute of Zaporizhzhya National University

IMPROVING ACCOUNTING AND AUDITING OF ADMINISTRATIVE COSTS OF THE ENTERPRISE

У звичайній діяльності будь-якого підприємства виникають адміністративні витрати, по яким існують особливості ведення обліку та проведення аудиту на кожному підприємстві. Оскільки не існує законодавчо-визначених форм первинних документів для ведення обліку адміністративних витрат, тому підприємства самостійно займаються розробкою цих документів для правильності організації їх обліку. Керівництво підприємства постійно проводять роботу, яка пов'язана зі зниженням розміру зайвих адміністративних витрат. При здійсненні контролю за правильністю нарахування адміністративних витрат, передусім, з'ясовують причини виникнення відхилень цих витрат від запланованих показників у фінансовому плані. Тому актуальною проблемою є удосконалення обліку і аудиту адміністративних витрат підприємства.

Метою роботи є удосконалення обліку і аудиту адміністративних витрат підприємства.

Авторами запропонована форма відомості нарахування та списання адміністративних витрат. Тому що для обліку витрат не існує первинного документа, в якому збираються усі адміністративні витрати, тому бухгалтер підприємства самостійно розроблять форму цього бланка для внутрішнього користування.

Метою адміністративних витрат є встановлення законності, достовірності і доцільності здійснених операцій з адміністративних витрат підприємства і правильності їх відображення в обліку.

Завдання проведення аудиту адміністративних витрат, а саме перевірка: загальних корпоративних витрат; витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством; витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання; винагород за професійні послуги; витрат на зв'язок; амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання; витрат на врегулювання спорів у судових органах; податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів; плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків; інших витрат загальногосподарського призначення.

У роботі удосконалено облік і аудит адміністративних витрат підприємства. Для удосконалення обліку адміністративних витрат, запропонована форма відомості нарахування та списання адміністративних витрат. Для удосконалення аудиту адміністративних витрат підприємства, запропонована методика, яка на відміну від існуючих включає: анкету, загальний план аудиту, програму аудиту, робочі документи аудитора. Запропонована методика проведення перевірки надасть змогу аудитору охопити всі аспекти обліку адміністративних витрат на підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку адміністративних витрат, вчасно виявити порушення, провести якісний аудит та підвищити ефективність діяльності підприємства.

In the normal course of business of any enterprise there are administrative costs, for which there are features of accounting and auditing at each enterprise. Since there are no legally defined forms of primary documents for accounting of administrative costs, so companies are engaged in the development of these documents for the correct organization of their accounting. The management of the enterprise constantly carries out work which is connected with reduction of the size of superfluous administrative expenses. When monitoring the correctness of the calculation of administrative costs, first of all, find out the reasons for the deviations of these costs from the planned indicators in the financial plan. Therefore, the urgent problem is to improve the accounting and audit of administrative costs of the enterprise.

The purpose of the work is to improve the accounting and audit of administrative costs of the enterprise.

The authors propose a form of statement of accrual and write-off of administrative costs. Because there is no primary document for cost accounting, which collects all administrative costs, so the company's accountant will independently develop the form of this form for internal use.

The purpose of administrative costs is to establish the legality, reliability and feasibility of transactions on administrative costs of the enterprise and the correctness of their reflection in the account.

The task of conducting an audit of administrative costs, namely the verification of: general corporate costs; expenses for business trips and maintenance of the enterprise management staff; expenses for the maintenance of fixed assets, other tangible non-current assets of general economic use; rewards for professional services; communication costs; amortization of intangible assets of general economic use; the cost of settling disputes in the courts; taxes, fees and other mandatory payments provided by law; payments for settlement and cash services and other services of banks; other general purpose expenses.

The work improves the accounting and audit of administrative costs of the enterprise. To improve the accounting of administrative costs, the proposed form of statement of accrual and write-off of administrative costs. To improve the audit of administrative costs of the enterprise, the proposed method, which in contrast to the existing ones includes: questionnaire, general audit plan, audit program, working documents of the auditor. The proposed audit methodology will allow the auditor to cover all aspects of accounting for administrative costs in the enterprise, to investigate the correctness, timeliness, legality of reflection in the accounting of administrative costs, timely identify violations, conduct quality audits and improve the efficiency of the enterprise.

Ключові слова: аудит, адміністративні витрати, анкета, загальний план, програма перевірки, робочий документ аудитора.

Key words: audit, administrative costs, questionnaire, general plan, audit program, auditor's working document.

ВСТУП

У звичайній діяльності будь-якого підприємства виникають адміністративні витрати, по яким існують особливості ведення обліку та проведення аудиту на кожному підприємстві. Оскільки не існує законодавчо-визначених форм первинних документів для ведення обліку адміністративних витрат, тому підприємства самостійно займаються розробкою цих документів для правильності організації їх обліку. Керівництво підприємства постійно проводять роботу, яка пов'язана зі зниженням розміру зайвих адміністративних витрат. Під час здійснення контролю за правильністю нарахування адміністративних витрат, передусім, з'ясовують причини виникнення відхилень цих витрат від запланованих показників у фінансовому плані. Тому актуальною проблемою є удосконалення обліку і аудиту адміністративних витрат підприємства.

ту адміністративних витрат для оцінки доцільності їх понесення розкрито недостатньо і потребує подальшого дослідження.

Таблиця 1. Удосконалена форма відомості нарахування та списання адміністративних витрат

Показники	Нарахування	Списання
Загальні корпоративні витрати (організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, представницькі витрати тощо)		
Витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу		
Витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання (операційна оренда, страхування майна, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона)		
Винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо)		
Витрати на зв'язок (поштові, телеграфні, телефонні, телекс, факс тощо)		
Амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання		
Витрати на врегулювання спорів у судових органах		
податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до виробничої собівартості продукції, робіт, послуг)		
Плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків		
Інші витрати загальногосподарського призначення		
Фінансові результати		

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблемними питаннями аудиту адміністративних витрат займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: Бескоста Г.М., Бутинець Ф.Ф., Давидов Г.М., Кулаковська А.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Піча Ю.В., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф. та інші. Автори розглядають це питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних аспектах проведення аудиту витрат. Проте саме питання розробки програми ауди-

Таблиця 2. Анкета перевірки адміністративних витрат

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	Чи нараховуються на підприємстві загальні корпоративні витрати?				
2	Чи застосовуються на підприємстві службові відрядження адміністративного персоналу?				
3	Яка чисельність апарату управління на Вашому підприємстві:				
	- до 10 чоловік;				
	- від 11 до 50 чоловік;				
	- від 51 до 100 чоловік				
4	Які на Вашому підприємстві основні засоби загальногосподарського використання?				
	- комп'ютерна техніка;				
	- транспортні засоби;				
	- меблі				
5	Які на Вашому підприємстві інші матеріальні необоротні активи загальногосподарського використання?				
	- калькулятори;				
	- меблі;				
	- інші				
6	Чи виплачуються на Вашому підприємстві винагороди за професійні послуги?				
7	Чи включаються в адміністративні витрати, витрати на зв'язок?				
8	Які на Вашому підприємстві нематеріальні активи загальногосподарського використання?				
9	Чи на підприємстві за звітний період були випадки врегулювання спорів у судових органах?				
10	Які податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі сплачує Ваше підприємство, які відносяться на адміністративні витрати:				
	- транспортний податок;				
	- податок на землю;				
	- рентна плата за використання водних ресурсів;				
	- екологічний податок;				
	- інші				

МЕТА СТАТТІ

Метою роботи є удосконалення обліку і аудиту адміністративних витрат підприємства.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Для обліку витрат не існує первинного документа, в якому збираються усі адміністративні витрати, тому бухгалтер підприємства самостійно розробляє форму цього бланка для внутрішнього користування. За-

пропонована форма відомості нарахування та списання адміністративних витрат наведена у таблиці 1.

Метою адміністративних витрат є встановлення законності, достовірності і доцільності здійснених операцій з адміністративних витрат підприємства і правильності їх відображення в обліку.

Завдання проведення аудиту адміністративних витрат:

- перевірка загальних корпоративних витрат;
- перевірка витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством;

- перевірка витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання;

- перевірка винагород за професійні послуги;

- перевірка витрат на зв'язок;

- перевірка амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання;

- перевірка витрат на врегулювання спорів у судових органах;

- перевірка податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів;

- перевірка плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;

- перевірка інших витрат загальногосподарського призначення.

Удосконалену анкету перевірки адміністративних витрат подано в таблиці 2.

Таблиця 3. Загальний план проведення аудиту адміністративних витрат

Етап аудиторської перевірки	Аудиторські процедури	Період проведення	Виконавці
Підготовчий	Знайомство з бізнесом клієнта, визначення аудиторського ризику, планування проведення аудиту адміністративних витрат		
Основний	Перевірити загальні корпоративні витрати		
	Перевірити витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством		
	Перевірити витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання		
	Перевірити винагороди за професійні послуги		
	Перевірити витрати на зв'язок		
	Перевірити амортизацію нематеріальних активів загальногосподарського використання		
	Перевірити витрати на врегулювання спорів у судових органах		
	Перевірити податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі		
	Перевірити плату за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків		
	Перевірити інші витрати загальногосподарського призначення		
Завершальний	Складання аудиторського звіту і висновку		

Таблиця 4. Програма аудиту адміністративних витрат

№	Мета	Перелік аудиторських процедур	Критерії якості	Метод перевірки	Код робочого документа	Період проведення	Виконавець	Примітки
1	Впевнитись у правильності визначення загальних корпоративних витрат	Перевірити загальні корпоративні витрати	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-1			
2	Впевнитись у правильності визначення витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством	Перевірити витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-2			
3	Впевнитись у правильності визначення витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання	Перевірити витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-3			
4	Впевнитись у правильності визначення винагород за професійні послуги	Перевірити винагороди за професійні послуги	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-4			
5	Впевнитись у правильності визначення витрат на зв'язок	Перевірити витрати на зв'язок	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-5			
6	Впевнитись у правильності визначення амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання	Перевірити амортизацію нематеріальних активів загальногосподарського використання	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-6			
7	Впевнитись у правильності визначення витрат на врегулювання спорів у судових органах	Перевірити витрати на врегулювання спорів у судових органах	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-7			
8	Впевнитись у правильності розрахунку податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів	Перевірити податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-8			
9	Впевнитись у правильності розрахунку плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків	Перевірити плату за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-9			
10	Впевнитись у правильності інших витрат загальногосподарського призначення	Перевірити інші витрати загальногосподарського призначення	А, Б, Г, Є	Документальний, арифметичний, суцільний	АВ-10			

Критерії якості аудиторської перевірки: наявність – А; правдивість – Б; права та зобов'язання – В; повнота – Г; вимірювання – Д; оцінку вартості – Е; подання і розкриття – Є.

Удосконалений загальний план проведення аудиту адміністративних витрат наведено у таблиці 3.

Удосконала програма аудиту адміністративних витрат наведено в таблиці 4.

По усім аудиторським процедурам, які наведені у загальному плані і програмі аудиту адміністративних витрат, запропоновані робочі документи аудитора (табл. 5—14).

**Таблиця 5. Робочий документ аудитора
АВ-1 — перевірка загальних корпоративних витрат**

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Організаційні витрати			
Витрати на проведення річних зборів			
Представницькі витрати			
Загальні корпоративні витрати			

**Таблиця 6. Робочий документ аудитора
АВ-2 — перевірка витрат на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством**

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Витрати на службові відрядження			
Витрати на утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу			
Витрати на утримання іншого загальногосподарського персоналу			

Таблиця 7. Робочий документ аудитора АВ-3 — перевірка витрат на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського використання:			
- операційна оренда			
- страхування майна			
- амортизація			
- ремонт			
- опалення			
- освітлення			
- водопостачання			
- водовідведення			
- охорона			

Таблиця 8. Робочий документ аудитора АВ-4 — перевірка винагород за професійні послуги

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Винагороди за професійні послуги:			
- юридичні послуги			
- аудиторські послуги			
- послуги з оцінки майна			

Таблиця 9. Робочий документ аудитора АВ-5 — перевірка витрат на зв'язок

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
витрати на зв'язок:			
- поштові			
- телефонні			
- факс			

Таблиця 10. Робочий документ аудитора АВ-6 — перевірка амортизації нематеріальних активів загальногосподарського використання

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання			

Таблиця 11. Робочий документ аудитора АВ-7 — перевірка витрат на врегулювання спорів у судових органах

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Витрати на врегулювання спорів у судових органах			

Таблиця 12. Робочий документ аудитора АВ-8 — перевірка податків, зборів та інших передбачених законодавством обов'язкових платежів

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі			

Таблиця 13. Робочий документ аудитора АВ-9 — перевірка плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків			

Таблиця 14. Робочий документ аудитора АВ-10 — перевірка інших витрат загальногосподарського призначення

Показники	За даними підприємства	За даними аудиту	Відхилення
Інші витрати загальногосподарського призначення			

ВИСНОВКИ

У роботі удосконалено облік і аудит адміністративних витрат підприємства. Для удосконалення обліку адміністративних витрат, запропонована форма відомості нарахування та списання адміністративних витрат. Для удосконалення аудиту адміністративних витрат підприємства, запропонована методика, яка на відміну від чинних включає: анкету, загальний план аудиту, програму аудиту, робочі документи аудитора. Запропонована методика проведення перевірки надасть змогу аудитору охопити всі аспекти обліку адміністративних витрат на

підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку адміністративних витрат, вчасно виявити порушення, провести якісний аудит та підвищити ефективність діяльності підприємства.

Література:

1. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Аудит: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 184 с.
2. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Організація і методика аудиту: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 190 с.

3. Меліхова Т.О. Визначення витрат господарської діяльності підприємства. Бізнес Інформ. Харків: ХНЕУ, НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України, ВД "Інжек", 2013. № 3. С. 254—258.

4. Меліхова Т.О., Ніколаєнко Н.С. Розробка програми аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства. Економіка та держава. 2017. № 1. С. 51—55.

5. Меліхова Т.О., Манойло Т.В. Проблемні аспекти відображення в обліку ТМЦ та обладнання при віднесенні до капітальних інвестицій відповідно до П(С)БО та МСФЗ. Вісник Дніпропетровського національного університету. Серія "Економіка". Дніпропетровськ: 2014. Вип. 3. № 10/1. Т. 22. С. 158—164.

6. Макаренко А.П., Меліхова Т.О. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту звіту про фінансові результати в системі управління економічною безпекою підприємства. Матеріали тез доповідей Міжнародних наук. — прак. конф. "Сучасні проблеми модернізації та структурних трансформацій економіки України і регіонів". 11 листопада 2015 р. Запоріжжя: КПУ, 2015. С. 118—120.

7. Макаренко А.П., Меліхова Т.О. Теоретико-методичні основи та практичні підходи до вдосконалення аудиту лізингових операцій. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. № 6. С. 164—171.

8. Меліхова Т.О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність: монографія. Херсон: Видавничий дім "Гельветика", 2018. 632 с.

9. Меліхова Т.О., Федоров І.О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз в системі управління фінансової безпеки підприємства. Агросвіт. 2018. № 2. С. 63—70.

10. Макаренко А.П. Державний фінансовий контроль / А.П. Макаренко, І.Я. Максименко, Т.О. Меліхова, О.П. Зоря навч. посібник для вчнз: [гриф ЗДІА]. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 280 с.

11. Maksymenko I., Melikhova T. Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine. Baltic Journal of Economic Studies, Vol. 3. Number 5. Riga: Publishing House "Baltija Publishing". 2017. P. 268—275.

12. Меліхова Т.О., Верьовкіна А.С. Удосконалення методики перевірки грошових коштів у національній валюті. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 1. С. 24—29. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.24

13. Меліхова Т.О., Чакалова Н.С., Середенко Т.С. Удосконалення методичних засад аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку для підвищення ефективності управління підприємством. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 5. С. 32—41. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.5.32

14. Меліхова Т.О., Височина В.В. Розробка програми аудиту витрат на виробництво для підвищення фінансової безпеки підприємства. Економіка та держава. 2018. № 1. С. 69—75.

15. Меліхова Т.О., Лукашова М.А. Удосконалення методики внутрішнього аудиту розрахунків з підзвітними особами для підвищення економічної безпеки підприємства. Ефективна економіка. 2019. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6826>

16. Меліхова Т.О., Журавель К.О. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту товарів для своєчасного виявлення загроз в системі управління економічної безпеки підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 2. С. 56—63.

17. Меліхова Т.О., Алексютіна Т.В. Розробка системи знаків виявлених помилок для удосконалення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. Економічний форум. Луцьк: АНТУ, 2013. С. 391—396.

18. Maksymenko I., Melikhova T., Zorya O., Fatiukha N., Chumak O. Fiscal audit development in the system of

budget process management. Academy of Accounting and Financial Studies journal, 2018. vol. 22, is. 6, 7 p.

19. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Подмешальська Ю.В., Чакалова Н.С. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 602 с.

20. Макаренко А. П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Інформаційна база заповнення спрощеної звітності — інструмент управління та фінансової безпеки. Часопис економічних реформ. 2014. № 1. С. 26—32.

21. Макаренко А. П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Удосконалення облікових реєстрів з метою своєчасного управління підприємством та контролю за його фінансовою безпекою. Економічний вісник університету. 2014. Вип. 22 (1). С. 85—95.

22. Макаренко А.П., Зоря О.П., Меліхова Т.О., Максименко І.Я. Соціальне страхування: сутність, значення та обліковий аспект: навч. посібник: гриф ЗДІА. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 200 с.

23. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Гамова О.В. Оподаткування в системі обліку: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 147 с.

24. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Податкове планування та мінімізація податкових ризиків: навч. посібник: рек. вченою радою ЗДІА. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 260 с.

25. Подмешальська Ю.В., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 400 с.

26. Меліхова Т.О. Визначення витрат господарської діяльності підприємства. Бізнес Інформ. Харків: ХНЕУ, НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України, ВД "Інжек", 2013. № 3. С. 254—258.

27. Салига С.Я., Меліхова Т.О. Аудит податків суб'єктів господарювання: монографія. Запоріжжя: КПУ, 2011. 224 с.

28. Меліхова Т.О., Балашова Ю.О. Удосконалення внутрішнього аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства. Ефективна економіка. 2019. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7503> (дата звернення: 29.10.2020). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.12.10

29. Меліхова Т.О., Левтерова А.В. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту виробничих запасів на сільгосп підприємстві. Агросвіт. 2020. № 2. С. 10—17. (дата звернення: 29.10.2020). DOI: 10.32702/2306-6792.2020.2.10

30. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за рівнем бакалавра зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування" за денною та заочною формою навчання, Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 400 с.

References:

1. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Beskosta, H.M. (2016), *Audyt [Audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

2. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Beskosta, H.M. (2015), *Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

3. Melikhova, T.O. (2013), "Determination of expenses of the economic activity of the enterprise", *Zhurnal "Biznes Inform"*, vol. 3, pp. 254—258.

4. Melikhova, T.O. and Nikolayenko, N.S. (2017), "Development of an inventory audit program to increase financial security of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 51—55.

5. Melikhova, T.O. and Manoylo, T.V. (2014), "Problematic aspects of the registration of the TMC and the equipment when attributed to capital investments in accordance with P(C)BO and IFRS", *Visnyk Dnipropetrovskoho natsionalnoho universytetu. Seriya 'Ekonomika'*, vol. 10/1, pp. 158—164.

6. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2015), "Methodological approaches to internal audit of the financial

results report in the system of management of economic safety of the enterprise", *Materialy tez dopovidey Mizhnar. nauk. — prak. konf. "Suchasni problemy modernizatsiyi ta strukturnykh transformatsiy ekonomiky Ukrainy i rehioniv"*, [Materials of Abstracts International sciences — prak. konf. "Modern problems of modernization and structural transformations of the economy of Ukraine and regions"], KPU, Zaporizhzhya, Ukraine, 11 nov, pp. 118—120.

7. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2016), "Theoretical and methodological foundations and practical approaches to improving the audit of leasing operations", *Ekonomichnyy visnyk Zaporizkoyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, vol. 6, pp. 164—171.

8. Melikhova, T.O. (2018), *Ekonomichna bezpeka pidpryyemstva: formyrovanye, kontrol', efektyvnist'* [Economic security of the enterprise: formation, control, efficiency], Kherson, Ukraine.

9. Melikhova, T.O. and Fedorov, I.O. (2018), "Internal control of inventory for timely detection of threats in the system of financial security management of the enterprise", *Ahrosvit*, vol. 2, pp. 63—70.

10. Makarenko, A.P. Maksymenko, I.YA. Melikhova, T.O. and Zorya, O.P. (2017), *Derzhavnyy finansovyy kontrol'*, [State financial control], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

11. Maksymenko, I. and Melikhova, T. (2017), "Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine", *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 3, no. 5, pp. 268—275.

12. Melikhova, T. and Veroykina, A. (2019), "Improvement of checking method of cash assets in national currency", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 24—29. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.24

13. Melikhova, T. Chakalova, N. and Seredenko, T. (2019), "Improvement of methodological principles of audit of operations with cash and cash within the bank for improvement of efficiency of business management", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 5, pp. 32—41. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.5.32

14. Melikhova, T.O. and Vysochyna, V.V. (2018), "Development of a program for auditing production costs to improve the financial safety of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 69—75.

15. Melikhova, T. and Lukashova, M.A. (2019), "Improvement of the methodology of accounts internal audit with accountable persons for improving the economic security of the enterprise", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6826> (Accessed 16 Dec 2019). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.1.30

16. Melikhova, T.O. and Zhuravel', K.O. (2019), "Methodical approaches to conducting internal audit of goods for timely detection of threats in the system of management of economic security of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 56—63.

17. Melikhova, T.O. and Aleksytina, T.V. (2013), "Development of a system of signs of detected errors to improve the audit of payments with suppliers and contractors", *Ekonomichnyy forum*, pp. 391—396.

18. Maksymenko, I. Melikhova, T. Zorya, O. Fatiukha, N. and Chumak, O. (2018), "Fiscal audit development in the system of budget process management", *Academy of Accounting and Financial Studies journal*, vol. 22, no. 6, pp. 7.

19. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. Podmeshal'ska, Y.V. and Chakalova, N.S. (2018), *Bukhhaltersky oblik* [Accounting], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

20. Makarenko, A.P. Melikhova, T.A. and Chakalova, N.S. (2014), "Information base for filling in simplified reporting — a tool for management and financial security", *Chasopys ekonomichnykh reform*, vol. 1, pp. 26—32.

21. Makarenko, A.P. Melikhova, T.A. and Chakalova, N.S. (2014), "Improving accounting records in order to

manage the enterprise in a timely manner and monitor its financial security", *Ekonomichnyy visnyk universytetu*, vol. 22 (1), pp. 85—95.

22. Makarenko, A.P. Zorya, O.P. Melikhova, T.O. and Maksymenko, I.Ya. (2017), *Sotsial'ne strakhuvannya: sutnist', znachennya ta oblikovyy aspekt* [Social insurance: essence, value and accounting aspect], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

23. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Hamova, O.V. (2015), *Opodatkovannya v systemi obliku* [Taxation in the accounting system], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

24. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), *Podatkove planuvannya ta minimizatsiya podatkovykh ryzykiv* [Tax planning and minimization of tax risks], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

25. Podmeshal'ska, Y.U. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), *Bukhhalters'ky oblik* [Accounting], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

26. Melikhova, T.O. (2013), "Determination of expenses of the economic activity of the enterprise", *Zhurnal "Biznes Inform"*, vol. 3, pp. 254—258.

27. Salyha, S.Ya. and Melikhova, T.O. (2011), *Audyt podatkov sub'ektiv hospodariuvannya* [Audit of Taxes of Business Entities], KPU, Zaporizhzhya, Ukraine.

28. Melikhova, T.O. and Balashova, Yu.O. (2019), "Improvement of the internal audit of inventory for improving financial security", *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 12, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7503> (Accessed 29 Oct 2020). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.12.10

29. Melikhova, T. and Lievtierova, L. (2020), "Methodical approaches for realization the internal audit of the production inventory at the agricultural enterprise", *Agrosvit*, vol. 2, pp. 10—17. DOI: 10.32702/2306-6792-2020.2.10

30. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2020), *Teoriya i metody dokumentuvannya v obliku ta audyti* [Theory and methods of documentation in accounting and auditing], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 04.11.2020 р.

www.dy.nayka.com.ua

Електронне фахове видання

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
УДОСКОНАЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК**

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net

тел.: (044) 223-26-28, (044) 458-10-73